

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Elnökségi Beszámolója Küldöttgyűlés, 2019. április 24.

Tisztelt Küldöttgyűlés!
Tisztelt Küldöttek!

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Elnöksége az alábbiakban teszi meg az elmúlt időszakról szóló beszámolóját:

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara helyzete

Az igazságügyi szakértői rendszer 2016 évi XXIX törvényben megfogalmazott reformja abban ragadható meg, hogy a kamara a területi elviség helyett szakmai alapon szerveződött újjá. A változtatások végrehajtása, egy korszerű, jól működő kamara létrehozása csakis konstruktív együttműködéssel, összefogással érhető el.

Korábban az egyéni és helyi érdekek felülírták a közösség, a szakértői rendszer egészének érdekeit. Ehhez adódott az a torz szabályozás, amely a működésképtelenség szélére sodorta a kamarai rendszert, és amely nagymértékben hozzájárult a szakértői társadalom presztízsének csökkenéséhez. Az igazságügyi szakértéssel szembeni fenntartások és kritikák kezdetben elutasítást és széthúzást szültek, és csak egy nagyon kínkeserves folyamat végén önvizsgálatot. Rá kellett jönnünk, hogy a helyzet változatlan feltételek mellett nem fenntartható, pláne nem javítható.

Olyan gyökeres változtatásokra szorult a rendszer, amely visszaadja a szakértői munka hitelét. Ennek kereteit az igazságügyi tárca illetékeseivel közösen alakítottuk ki. A cél az volt, hogy felálljon egy olyan korszerű szervezet, amelynek informatikai háttere, infrastruktúrája, logisztikája, hivatala van, és megfelelő szakmai pilléreken áll. Ezek a pillérek lettek a szakmai tagozatok. Vagyis a reform abban ragadható meg, hogy a kamara szakmai alapon szerveződött újjá a területi elviség helyett.

Némi dőcögés után mára már a tagozatok működése többnyire beindult, egyik másik tagozat kifejezetten aktív és kreatív munkát végez, - nemegyszer az agilis tagozati elnökeinek köszönhetően.

A módszertani levelek hiánya súlyos adósságunk a múltból. A nem könnyű tagozati feladathoz az Elnökség és a Hivatal módszertani útmutatóval, kodifikációs támogatással igyekszik segítséget nyújtani. Jelenleg is már több módszertani levél készül, előzetes becsléseink szerint ez évben akár 10-15 módszertani levél készítése is beindulhat, és 5-10 módszertani levél elfogadásával is számolhatunk. Ez egy óvatos becslés, mert itt is igaz, hogy az első módszertani levelek hozta gyakorlat beindulásával könnyebbé, gyorsabbá válhatnak az új módszertani levelek kezdeményezése.

Korábban a kamara vezetése a függetlenség zálogának tekintette a felügyeleti szervvel való minimális kapcsolattartást. A „süketek párbeszéde” senkinek sem használt: sem a kamarának, sem a minisztériumnak, sem a jogkereső közönségnek. Mára alapjaiban megváltozott a helyzet. Évek óta kiegyensúlyozott kapcsolatra törekszünk a minisztériummal. Ennek jegyében

fogadta egyeztetésre tavaly novemberben *Szecsó József* igazságügyi szolgáltatásokért felelős helyettes államtitkár a kamara vezetőit.

Tagozati szinten is erősödik az együttműködés: például a környezetvédelmi tagozat az agrárminisztériumban *Balczó Bertalan* természetvédelemért felelős helyettes államtitkárral találkozott. Jó viszonyt ápolunk a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ vezetőivel is. A múlt év végi egyeztetésünkön jeleztük, hogy aláírt együttműködési megállapodás nélkül is természetes partnerként tekintünk rájuk.

Ugyancsak szépen alakulnak a kapcsolataink a különböző felsőoktatási intézményekkel. Az ELTE-n egy ráépített, négy féléves igazságügyi szakértői szakképzés indul, míg a Nemzeti Közszoigálati Egyetemmel közösen több sikeres konferenciát hoztunk tető alá, a legutóbb az „Életpálya a bűnügyi technikától a szakértésig” címmel. A MISZK fennállása óta sohasem rendezett annyi tudományos tanácskozást, mint a múlt évben! Csak néhány példa: az Igazságügyi Szolgálatok Jogakadémiájával az „Igazságügyi szakértő a tárgyalóteremben”, a Kriminálisztikai Szakmai Tagozattal a „Szakértők a bűnüldözésben”, az Országos Bírósági Hivatallal „Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre” címmel rendeztünk konferenciát, míg „A mi Földünk” című tanácskozáson a kamarában dolgozó mező- és erdőgazdasági igazságügyi szakértők léptek a nyilvánosság elé tapasztalataikkal.

Évtizedes adósságot kell törleszteni a kompetenciarendelet módosításával. Az Igazságügyi Minisztérium számít a MISZK javaslataira. A kamara szakmai tagozatai nemrégiben elvégezték a szabályozás felülvizsgálatát. Egybehangzó vélemény szerint a rendelet legnagyobb hibája, hogy a szakterületek definícióját elszigetelt feladatként kezeli, és nem veszi figyelembe a rendszerszemponú meghatározottságot. Éppen ezért nem szűkíteni szeretnénk a kompetenciák számát, hanem a címkéket rövidíteni és a magyarázatokat bővíteni. Olyan szabályozásra van szükség, amelynek segítségével széles palettán jelenne meg az a tudáskincs, ami benne van a szakértőkben. A Kúria Joggyakorlat-elemző Csoportja már négy éve arra a következtetésre jutott, hogy a rendelet szemléletbeli és koncepcionális szempontból, továbbá a szabályozás tartalmát és terjedelmét illetően is módosításra szorul. Azt javasolták, hogy annak egyaránt figyelemmel kell lennie a kirendelő hatóságok igényeire, a különböző szakterületek és tudományágak fejlődésére, de azok belső tagozódására is. Az ágazatok fejlődésének fő iránya ugyanis a specializálódás, ezért a jogi szabályozás sem épülhet ezzel ellentétes tendenciára.

A 2010-es évek első felében számos botrány fűződött az igazságügyi szakértőkhöz. Mára lekerültünk a címlapról, de vannak még kritikus területek, ahol nehéz az igazságügyi szakértés objektivitását, homogenitását biztosítani. Ha azt vizsgáljuk, mennyit fejlődött a kamara és a bíróságok, illetve a kamara és a jogkereső állampolgárok közti kommunikáció, akkor hatalmas a fejlődés.

Ami pedig a hivatali struktúrát illeti, néhány éve „másfél ember” ült bent a kamarában, és próbálta intézni az ügyeket, ma egy professzionális csapat korszerű informatikai háttérrel naprakészen dolgozik.

Adatok, tények a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Elnökségének a működéséről

Az elnökség a 2018. évben 304 határozatot hozott. Rendszeres elnökségi ülések, melyek kontakt, valamint elektronikus üléseket jelentenek. A napirendi pontok bizonyos állandóságtól eltekintve változatosak. Az elnökségi ülések napirendje átlag 10-11 pontból áll, az évente felmerülő visszatérő témaként említhető a küldöttgyűlések kérdése, a napirendi pontok összeállítása, a költségvetés előterjesztése, előkészítése stb. Minden ülés alkalmával határozathozatalt kíván a panaszügyek kérdésköre, a tagozatok előterjesztései, melyek nagy száma az ügyrendekkel, módszertani levelekkel foglalkozik. Fontos témakör a bizottságok működésével összefüggő ügýtípusok, javaslatok kezelése. Az egyéni előterjesztések megvitatása, szükség esetében döntéshozatal megtétele. Az elnökségi ülések közötti időben írásbeli szavazással dönt az elnökség az azonnali döntéshozatalt igénylő ügycsoportokban.

A kamara széles kapcsolatrendszerének szinten tartása, ápolása, fejlesztése olyan feladat, mely nem csak a napi problémák kezelésére, annak megoldására adhat lehetőséget, de hatékonyan segíti a kamara megítélésének befolyásolását, a meglévő szakmaiság elismertetését.

A kapcsolatok számos intézményre, intézetre terjednek ki.

Tagjai vagyunk a magyarországi szakmai kamarákat tömörítő Magyar Szakmai Kamarák Szövetségének, az együttműködés számos értékes információt, előrelépési lehetőséget hordozott már eddig is magában, ezt érdemes tovább bővíteni.

Meg kell említeni a szakértői intézet, intézményi hálózatot, az oktatási, képzési helyeket, az igazságszolgáltatás hivatásrendjeinek szervezeteit, valamint a „külső” egyesületeket.

A kapcsolati rendszerben lévő szervezetekben dolgozó szakemberek olyan szakmaiságot, tudást képviselnek, melyre elengedhetetlen szüksége van a kamarának, a kamara tagságának, a szakértőinek.

Fontos kérdés a szakmai munka területén, hogy a szakemberek értsék egymás érvrendszerét, szakmai megfontolásait. Elengedhetetlen többek között, hogy párbeszéd alakuljon ki a kirendelő és a szakértő között, a bíró, ügyész, nyomozó és a szakértő között, olyan szakmai munka folyjon, mely a kölcsönös megbecsülésen alapul.

A már eddigiekben említett kapcsolati rendszeren kívül nagyon fontosnak tartjuk a kamarán belüli szakmai kapcsolat ápolását, amelynek ki kell terjednie a tagozatokon belüli eszmecserére, a tagozatok közötti munkára, valamint a kamara elnökségének, a kamara szervezeteinek kontaktjára.

A 2018. évben megvalósult törekvések növelték a kamara elfogadottságát, szakmai súlyát. Látható, hogy új szakmai kapcsolatok alakultak ki, melyek továbbfejlődése elősegítheti a szakértői társadalom kamarai aktivitásának növekedését, a szakértők szakmai elfogadottságának, megítélésének fejlődését, a szakértői utánpótlás problémájának kezelését.

A szakmai együttműködés területei

- **Szakmai kapcsolat a NSZKK-val, valamint a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Szakértői Intézetével.**

A kamara tagsága sok szállal kötődik az intézményhez, intézethez. Elsősorban az igazságügyi szakértők jelentős számának munkaadója a két szervezet, itt látják el az igazságügyi szakértők tevékenységüket. Az „intézeti”, illetve a „listás” szakértők közötti kapcsolat jelentősen javult az elmúlt évben. Közösen vettek részt szakmai konferenciákon, az érintett szakterületen a szakmai akkreditáció kapcsán eredményesen dolgoztak azért, hogy a vizsgálatok (jelentős számú vizsgálat) akkreditációja, felülvizsgálata megvalósuljon.

Közösen tevékenykedtek a szakértő képzés számos területén, ezzel is elősegítve a szakértői utánpótlás kérdésének előmozdítását.

Az egyes szakmai tagozatok munkájukban kifejtett tevékenységükkel elősegítették a szakmai koordinációt, egyeztetést, a közös nevező kialakítását az IM rendelet tervezet módosítására irányuló munkában.

Összegzésképpen megállapítható, hogy az intézmény, intézet vezetésével, szakértőivel erősödött a szakmai kapcsolat, az együttműködés területei bővültek.

- **Nemzeti Közzolgálati Egyetem Kriminálisztikai Intézetével, annak tanszékeivel fennálló szakmai együttműködés áttekintése**

A NKE Kriminálisztikai Intézet vezetőjével, a tanszékek vezetőivel, munkatársaival több alkalommal tárgyalásokat folytattunk az NKE és a kamara szakmai kapcsolatának kiterjesztéséről. A szakmai együttműködés alapjai szilárdak, hosszú időre tekintenek vissza, mivel az egyetem szakértői szakán működő szakértői szakirányú szakon folyik a szakértőképzés, ahol az oktatás, számonkérés területén számos igazságügyi szakértő tevékenykedik, folytat oktatói munkát. A leendő szakértőket már az oktatás idején bevonta, invitálta a kamara konferenciákra, a szakmai tagozat szakmai programjain történő részvételre, így megteremtve a kötődést a kamarához.

Az együttműködés fejlődését bizonyítja a közösen rendezett konferencia, mely több hivatásrend képviselőjének adott lehetőséget a szakmai eszmecserére.

- **A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara és a Nemzeti Közzolgálati Egyetem konferenciája**

A szervezők célja volt, hogy egy tudományos konferenciát szervezzenek, melynek központi kérdésköre a szakértővé válás lehetőségének bemutatása, a szakértői életpálya és lehetőségeinek kifejtése.

A rendezvény szervezésénél, finanszírozásánál egyedülálló volt két szakmai tagozat együttműködése. Az itt megvalósuló jó példa, hogy a két tagozat közösen rendezett szakmai konferenciája példaértékű. Meg kívánom említeni, hogy a tagozatok rendezvénye a szervezés során kamarai szintű programmá nőtte ki magát, melynek szakmai megítélése kiváló volt, a résztvevők a szakmai programot rendkívül sikeresnek ítélték.

Tájékoztató a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara fegyelmi ügyeiről

A 2017. évre visszatekintve, az akkori helyzetet a következő főbb számok jellemzik: 110 db ügyet "kezelt" 2017. évben a Fegyelmi Bizottság elnöke, illetve a Fegyelmi Bizottság (FB). Ebből panasz beadvány 55 db volt, 20 db fegyelmi eljárás, és 35 db egyéb (tájékoztató, információküldés) volt.

A 2018. évi teljes évben a számok a következők:

167 db ügyet kezeltünk, ebből panasztörvény szerinti panaszügyünk 94 db volt, közvetlen fegyelmi panasz ügyünk 73 db volt, "egyéb ügyből" pedig bőven 40 db fölött.

A számok alapján megduplázódott a fegyelmi ágazat ügyszáma 2017. évhez képest, ha figyelemmel vagyunk arra, hogy 2017-ben egy negyedévvél később indult meg a tényleges munka, akkor is 50 %-os a munkateher növekedés.

Panasz-ügyek: A 94 panaszból elnökségi döntésre került 63, ebből 17 esetben kezdeményezett az elnökség fegyelmi eljárást, 46 esetben nem. FB elnöki szakaszban lezárásra került 24 ügy. Átiktatva etikába 2 ügy, átiktatva fegyelmiibe 5 ügy. Alávetési nyilatkozatot 2 esetben kértünk, egyszer sem volt meg.

Fegyelmi ügyek: a 73 fegyelmi ügyből tanácskijelölésre került 41, felfüggesztésre 13 ügy, elnöki szakaszban lezárva 21 ügy, Hatóság nem delegált tagot 4 ügyben.

2019. év első negyedévében 33 panaszt iktattunk, elnökségi döntésre 8 ügy került, etikába átiktatva 1 ügy, a többi folyamatban (állásfoglalást kértünk, tájékoztatót, hiánypótlást küldtünk és még nem járt le a határidő).

2019. évben 28 fegyelmi ügyet iktattunk. Tanács kijelölve 8 ügyben, Hatóság felkérve tanácsstag delegálására 15 ügy, alávetési nyilatkozatot kértünk 1 ügyben. Ha csak a ténylegesen folyamatban lévő panasz és fegyelmi ügyek számát nézem (61 db) és kivetítjük azt a teljes évre, a 2018 évi 167 db panasz és fegyelmi ügyszámhoz képest a trend alapján 240 db ügyet várhatunk. **Ez a 2017. évhez képest háromszoros növekedés, de a 2018. évi 167 (panasz és fegyelmi) ügyszámhoz képest is közel 44 %-os növekmény, azaz úgy tűnik, 2018-ban és 2019-ben is az előző évhez képest közel 50-50 %-kal nő(het) az ügyszám.**

A hatalmas mértékű növekedésnek a következő főbb okait látjuk:

Jelentősen megnőtt a különböző hatóságok panaszainak száma a szakvélemények csúszása miatt. A hatóságok egyre gyakrabban és egyre rövidebb idő múltán jelzik a Kamarának, hogy a szakértő nem tett eleget időben a szakvélemény leadási kötelezettségének. Míg kezdetben ez az idő akár jóval meghaladhatta az egy évet és akár többszöri bírságolást követően "szakadt el a hatósági cérna", ma már nem feltétlenül előzi meg bírságolás a bejelentést és akár néhány havi csúszás miatt is panaszt tesznek. Miután a 2016. évi XXIX. törvény (Szaktv.) nem teszi lehetővé a mérlegelést, akár egy nap nem igazolt határidő túllépés is jogilag megalapozhatja a fegyelmi vétséget. A Szaktv. szakértői intézetek és intézmények szakértői esetében is lehetővé tette a fegyelmi felelősségre vonást, akiket e tekintetben a többi szakértővel azonos elbírálás alá vont. E körben az Elnökség az FB javaslatára igyekezett a szakértői intézetek, intézmények figyelmét a megváltozott gyakorlatra felhívni. Az Elnökség a határidő csúszások ügyében következetesen javasolja a fegyelmi eljárás megindítását, az eljárásban a szakértőnek módja van/lehet a késés kimentésére. Miután a szakvélemény leadási határidő túllépését nem csak a kirendelő Hatóság, hanem a Bejelentő státuszú felek bármelyike megpanaszolhatja, nem zárható ki, hogy előbb-utóbb ezt a fegyelmi eljárási okot "felfedezik" a jogi képviselők. Ebben az esetben akár visszaélészerű alkalmazására is van sajnos esély, miután akár már néhány napos nem igazolt késedelem esetén is benyújtható a panaszolt szakértővel szemben.

Meg kell említenünk, hogy a Fegyelmi Bizottság elnöke érvényt szerzett a Szaktv. azon előírásának, mely szerint a hatósági kirendeléssel induló, igazságügyi szakértőt/szakvéleményt megpanaszoló eljárásokban következetesen ragaszkodunk a hatósági képviselő részvételéhez a fegyelmi tanácsban. Tesszük ezt attól függetlenül, hogy ezzel kapcsolatban magunknak is vannak jogi fenntartásaink hiszen például egy hatósági panasszal induló ügyben a panaszt tevő

hatóság képviselője bekerül az "ítélkező" fegyelmi tanácsba, azaz a "vádoló és bíró" azonos szervezettől fog kikerülni. Bár például a Bíróságok kínosan ügyelnek arra, hogy ne a panaszt tevő bíró legyen a delegáltjuk, a jogi helyzet mégis ez, a bíróságok az első megkeresések idején maguk is jelezték ezt az összeférhetlenségi gyanút. Miután azonban a jogszabály esetleges alaptörvénybe ütközését nem a Fegyelmi Bizottság jogosult megítélni, valamint az Országos Bírósági Hivatal jelezte, hogy ez irányú gyakorlatunk véleményük szerint jogszerű, a jogszabály esetleges módosításáig eszerint fogunk eljárni. Néhány hatóság néhány ügyben elzárkózott a hatósági képviselő delegálásától, azonban a helyzet itt is változóban van - éppen napjainkban delegált képviselőt egy közjegyző, aki eddig elzárkózott a delegálástól. S ugyancsak a napokban került sor az első rendőrségi hatósági képviselő delegálására - a rendőrség eddig minden ügyben megtagadta a hatósági képviselő delegálását.

Az első időszakban az új Szakv fegyelmi eljárásra vonatkozó részeit kevésbé ismerték a panaszosok, így olyan ügyek is az etikai bizottságnál landoltak, melyek az új Szaktv szerint fegyelmi eljárásban kellett volna intéződjének. Láthatóan a panaszosok megismerték a Szaktv. fegyelmi eljárásra vonatkozó részeit és igyekeznek azzal élni. Nyilván az előző törvényhez képest jóval szélesebb támadási felületet nyújt az a körülmény, hogy a fegyelmi vétség elkövetésének lehetőségét a Szaktv. olyan tágra nyitotta, amilyenre gyakorlatilag csak lehetséges.

"A Szaktv. 93. § (1) Fegyelmi vétséget követ el az az igazságügyi szakértő, aki az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységére vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok, kamarai szabályzatok – ide nem értve az igazságügyi szakértők etikai kódexét – és határozatok rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul megszegi."

Nyilván nem egyszerű meghatározni, hogy mik/melyek azok a jogszabályok, amelyek a szakértő tevékenységére "vonatkoznak", azonban még a Szaktv. is tartalmaz egy sor előírást a szakértő tevékenységére. Így például a határidő betartására, a szakvélemény tartalmi és formai kellékeire vonatkozóan egy sor részletszabályt ír elő. Ezek megszegése akár eredményezhet fegyelmi vétséget is. Még kevésbé nehezen fogható a "szakmai szabály" fogalma, miután az nem definiált, így a fegyelmi tanácsok egyelőre nem tettek kísérletet annak fogalmi tisztázására, szerencsésükre az eddigi panasz-beadványok se tették azt feltétlenül szükségessé számukra. Látható viszont, hogy egyre több az olyan panasz beadvány, amely a "tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok" megsértését panaszolja. Ezek kezelését az ügyek nagy részében megkönnyíti, hogy a Szaktv. továbbviszi azt a megelőző szabályozást, hogy a hatósági kirendelésre indult szakértői ügyekben kötelezően fel kell függeszteni a fegyelmi tanács eljárását, amíg az ügyet jogerősen lezáró határozat meg nem születik. Ha pedig megszületett a jogerős határozat, a szakvélemény szakmai tartalma már nem vizsgálható a fegyelmi tanács által. Azaz a Szaktv. továbbra se engedi, hogy azokat a szakvéleményeket, amelyekre a Hatóság döntését alapozta, fegyelmi eljárásokkal meg lehessen "dönteni." Mindenesetre növekvő számú ügyben panaszolják a tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok megsértését, amely egyre bonyolultabbá teszi az ügyek egy részét. Különösen az ilyen ügyekben egyáltalán nem ritkaság az akár több tucat irat melléklet, amely extrém módon megnöveli az FB elnök és az ügyet tárgyaló fegyelmi tanács munkaterhét.

Vannak szakterületek, amelyeken a szakértők számához képest kiugróan magas az indított panaszok száma. Ez például a pszichológusok esetében a legszembetűnőbb. Esetükben nem

könnyíti meg az ügyek kezelését, hogy egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat, véleményeket lobogtatnak az ellenérdekű felek, különösen abban a kérdésben, hogy ki vizsgálhat felnőttet és gyermeket egy személyben, valamint milyen egyéb szakmai kötelezettségeknek/feltételeknek kell vagy nem kell megfelelnie a szakértőnek a szakvélemény készítéséhez. E körben égetően szükség lenne egy módszertani levélre, amely igazodási pontként segítené a fegyelmi tanácsok munkáját is.

Az elvben 15 fős Fegyelmi Bizottság mellett a kamarai tagozatok által delegált 5-5 fegyelmi tanács tag segíti a fegyelmi munkát. Egyre gyakrabban van arra igény, hogy a tagozati elnököktől olyan igazságügyi szakértő eseti delegálására van szükség, akinek szakmai kompetenciájával a "delegált" tagok nem rendelkeznek. Szükséges esetben egy-egy ügyben szakmai kérdésben a tagozat-tagozati elnök véleményének a kikérésére is sor kerül. Segítségük értékes az ügyek előkészítése és korrekt tanács elbírálása során. Itt és most emiatt szeretnénk számukra tolmácsolni az Elnökség és a Fegyelmi Bizottság köszönetét.

Ritkán, de már többször előfordult, hogy olyan "szakértőt" panaszoltak meg, akiről kiderült, hogy nem bejegyzett igazságügyi szakértő, hanem "csak" eseti szakértő. Ebben a néhány ügyben érdeklődésünkre kiderült, hogy nincs "alávetési nyilatkozat" amely viszont szabálytalan a kirendelő hatóság részéről is. Jelenleg is van folyamatban egy („egyéb kategóriás”) ügyünk, amelyben egyelőre szóban már tájékoztattak a Rendőrség részéről, hogy a "kirendelt kvázi szakértő" esetében nincs alávetési nyilatkozat. A FB elnöke készen áll arra, hogy a helytelen gyakorlat miatt a konkrét ügyben jelzéssel éljen a kirendelő hatóságok felettesénél.

A Szaktv. eseti szakértő igénybe vételét csak szigorú feltételek mentén teszi lehetővé, s ez esetben is kötelező az alávetési nyilatkozat bekérése, amely az eseti szakértővel szemben biztosítja az esetleges fegyelmi felelősségre vonás lehetőségét. Az ennek nem megfelelő gyakorlat akkor is törvénysértés, ha ennek hivatalos megállapítására az FB nem jogosult - a vélt jogszabálysértés jelzése viszont más kérdés.

Megszaporodtak az olyan ügyek, amelyben igazságügyi szakértők panaszolnak be igazságügyi szakértőket. Nyilván ezek a legkényesebb ügyek, az ilyen ügyekben gyakran "forró krumpliként" dobálják az ügyet a fegyelmi tanácsok elnökei és tagjai, különösen szembetűnővé válik ez a helyzet, ha valamelyik kamarai vezető a panaszolt szakértő. A Fegyelmi Bizottságot, annak elnökét eddig se érdekelt és a jövőben se lesz döntési szempont, hogy ki, milyen kamarai potentát a panaszolt szakértő. Másik oldalról viszont a legkevésbé sem releváns szempont az sem, hogy a szakértőt mekkora, akár állami/hatósági hatalmasság "panaszolja meg."

A törvényesség betartása és a tisztességes eljárás az, amelyet során a kötelező iránytű. Bár formailag az FB elnöke felel a Fegyelmi Bizottság munkájáért, a fegyelmi tanács kijelölését követően gyakorlatilag eszköztelenné válik az FB elnök, így nincs lehetősége a Fegyelmi Tanácsot, annak elnökét "visszahívni, leváltani" még akkor sem, ha például hónapokat csúszik az ügy tárgyalásával, lezárásával. Az FB elnöke még annyira sem rendelkezik eszközökkel, mint egy bírósági vezető, aki szankcionálni tudja a határidők semmibe vételét. A Szaktv. módosítása során e helyzetet érdemes lenne orvosolni, megfelelő garanciák mellett legalább a határidők meghatározott mértékű átlépése esetén módot kéne adni az FB elnöknek új tanács/tanács elnök kijelölésre.

A hatalmas ügyszám, bonyolultabbá váló ügyek, a Fegyelmi Bizottság tagjainak egyéb szakmai leterheltsége okán az ügyek tárgyalása több esetben komoly késedelmet szenvedett. Az FB tagjainak értelemszerűen FB elnöki teendőket kéne ellátnia. Az FB - nek viszont a tapasztalatok alapján jelenleg csak a kisebbik része alkalmas maradéktalanul fegyelmi tanácselnöki teendők ellátására. A következmény így az, hogy az a néhány FB tag, aki valóban hibátlanul "viszi " az elnöki teendőket, aránytalanul sok megbízást kap. A határidőket nem betartó elnököket az a "büntetés" éri ,hogy nem kap kijelölést fegyelmi tanács elnökének, így a "jutalom" a "húzó" elnököknek a még több munka. A valóban komoly munkateher miatt elmúlt egy évben többen adták vissza megbízatásukat, amikor egyértelművé vált számukra, mennyi (dicsérettel nem igazán, viszont annál több stresszes) munkával is jár számukra a "megtiszteltetés." Jelenleg is alacsonyabb a létszámunk, mint a szükséges, emiatt új tagok választására is szükség van.

A fegyelmi területen vannak eredményeink, úgy vélem, a korrekt, részrehajlástól jellemzően mentes működés az egyik legfontosabb eredmény. Néhány éve még újságikkben is "kiszerveztették", hogy a Kamara (akkori) etikai bizottságai a "holló hollónak nem vájja ki a szemét" elvet érvényesíti, akkor még pénzbüntetés kiszabására se került sor évekig. Nyilván nem egy örvendetes fejlemény, de pénzbüntetés kiszabása mellett felfüggesztés, sőt kizárás büntetés kiszabására is sor került az elmúlt évben. Nyilván nem az a cél, hogy a lehető legsúlyosabb büntetéseket hozzák meg a tanácsok, a cél az, hogy korrekt, arányos büntetés szülessen. Sajnos volt olyan ügy, amelyben a kizárás büntetésnél kisebb büntetés nem volt tisztességgel kiszabható. A szóban forgó szakértőt két hónap alatt négy különböző bíróság panaszolta meg, hogy szakvéleményét év múltán se adja le, periratokat nem küldi vissza stb. Kétség nem fér hozzá, van, ami védhetetlen a szakértő oldaláról, mert más oldalról a Kamara, a korrekt szakértők tekintélyét, társadalmi megítélését rombolja, amely nem megengedhető.

Ügyeink jelentős számban rendben, többé-kevésbé időben kerülnek elintézésre. Vannak "bedugult " ügyeink, amelyre talán a fegyelmi tanács elnökének lemondása és új tanácselnök kinevezése lenne a megoldás - azonban ezt az FB elnöke csak javasolhatja, el nem rendelheti. Olyan rövid eljárási határidők vannak a Szaktv-ben a tanácsok számára is, amely alatt a nem jogász végzettségű, társadalmi állású elnökök/tagok képtelenek egy-egy bonyolult, akár több száz iratoldalas ügyet elbírálni. Egyre több a szakértő tevékenységére vonatkozó jogszabály, szakmai szabály vélt megsértése miatt indított ügy, amelyek az átlagosnál jóval nagyobb szakmai hozzáértést tételeznek fel a tanács/vizsgálóbiztos részéről.

Új "támadási felületek " is nyíltak, a GDPR élesítését követően az egyik fegyelmi tanács elnöke azért adta vissza megbízatását, mert az elsők között panaszolták be a GDPR szabályainak vélt megsértése miatt. Már megjelentek a panaszokban a GDPR megsértésére vonatkozó érvelések.

Úgy véljük, a Fegyelmi Bizottság hatalmas munkát végzett, különösen sokat tettek a korrekt működésért a határidőket tartó kollégák.

A Küldöttgyűlés annak idején döntött a 4.000.-Ft/óra költségtérítés tekintetében, amelyet az etikai/fegyelmi bizottságok tagjai az ügyek intézésére, tárgyalására fordított idő után kaphatnak. Bár nyilván érezhető, ez a díj továbbra sem a meggazdagodás biztos útja, mégis legalább kárenyhítésként hozzájárult a helyzet valamelyes normalizálásához. A költségek elszámolása ma már rendezett mederben halad. Mindaddig, amíg nem kerülhet sor a 4.000.-forintos óradíj emelésére, hasznos lenne, ha a fegyelmi tanács tárgyalására utazás

időszükségletét a szokásos 0,5-ös szorzóval Főtitkár úr egyetértése esetén a Küldöttgyűlés a 4000.-Ft/óra mértékkel engedélyezné számítani és kifizetni. Néha nem kikerülhető a kompetenciák okán, hogy a személyes tárgyalással folytatott ülésre akár több órát utazzon a tag.

Itt a küldöttgyűlés előtti beszámolóban is szeretnénk megköszönni a Fegyelmi Bizottság valamennyi tagjának és különösen a fegyelmezetten dolgozó tanácselnököknek az elvégzett munkát!

Tájékoztató a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara etika ügyeiről

2016 augusztusában a megszűnő területi kamaráknak úgy kellett volna átadniuk az etikai ügyeiket, hogy azokat lezárják. Nem egészen így történt. Ma is belebotlunk olyan aktákba, amelyeket a régi rend, tehát a 2016. évi XXIX. törvény előtti szabályozás szerint kell elbírálni. A panaszosok azt is gyakran szóvá teszik, miért nem történik semmi évek óta az általa kezdeményezett etikai ügyben. A válasz nagyon egyszerű: ha az alapügyben felfüggesztik az eljárást, akkor az etikai ügy sem mehet tovább. Ilyenkor az etikai bizottság megkéri a panaszost, ha megszületett az alapügyben a jogerős ítélet, jöjjön vissza a kamarához, és elindítják az eljárást. Csakhogy az esetek 95 százalékában nem jön vissza a fél. Nevezhetjük ezt érdekmúlásnak is. Nem az a baj, hogy kritizálják a szakértő munkáját, hanem az, hogy az ügyek egy része nem a szakvéleményt, hanem a szakértő személyét támadja. Az is megtörtént, hogy a jogvégezett panaszos azt kérte a kamarától, vizsgálja felül a szakvéleményt, és állapítsa meg a hibáit. A valódi etikai ügy olyan ritka, mint a fehér holló.

A 2018-as évben 77 ügyet kezeltek az etikai tanácsok. Ebben voltak új ügyek és régiék. Közel húsz esetben másodfokú tanács dolgozott. Kilenc ügyet függesztettünk fel. Ezen kívül még kb. 150 elfekvő, felfüggesztett ügyünk van korábbról. Ezekben az ügyekben a panaszos nem küldte meg a felfüggesztés alapjául szolgáló bírósági/hatsági eljárás jogerős befejezéséről szóló végzést. Ezen ügyek feldolgozása - kapacitás függvényében- megkezdődik 2019 évben. Negyvenhét ügy lett 2018 évben befejezve. Büntetést hét esetben szabott ki az eljáró tanács (öt írásbeli megrovás, két figyelmeztetés). Huszonhat esetben lett az eljárás megszüntetve illetve a szakértő felmentve. A megszüntetések illetve a felmentések döntően abból adódnak, hogy a jelenleg (elbíráláskor) hatályos Etikai Kódex már nem tekinti etikai vétségnek azt a korábbi Etikai Kódex szerint még etikai vétségnek tekintendő cselekményt, és a Kódexek értelmében (amennyiben kedvezőbb) az elbíráláskor hatályos Kódexet kell alkalmazni. Tizennégy ügy egyéb okból lett befejezve, ezek közül kettő áttéve fegyelmi eljárásba, jogosulatlantól származó fellebbezés miatti elutasítás három esetben, a többi pedig vagy a másodfokú tanács kijelölésével, vagy tagcsere miatti új tanács kijelölésével illetve megismételt eljárás miatti kijelöléssel zárult. 2018-ban 41 tanácskijelölés történt.

2018-ban negyvennégy ügy érkezett az Etikai Bizottsághoz. Ebből 16 esetben lett tájékoztatás kiküldve, de válasz nem érkezett rá. Tíz esetben a kezdeményezést el lett utasítva hiánypótlás nem teljesítése miatt, hat esetben lett tanács kijelölve, négy esetben lett átküldve az ügy a Fegyelmi Bizottságnak, két esetben panasz ügyként folytatódott tovább. Négy esetben tájékoztatást kértek, két különböző, eddigiekbe nem besorolható ügy volt.

Három tanács esetében már lehetőség volt az Etikai Tanácsstagok listájáról tagot kijelölni.

2018 év végén tíz folyamatban levő (etikai eljárások miatti) bírósági ügyünk volt, ebből már kettőt nyertünk, csak a költségek miatt lett fellebbezve. Továbbá három zárult le, mindháromat megnyertük.

A 2018-as évben dr. Aszalós Dániel ügyvéd úr hathatós segítségével jelentősen javultak a határozatok formai megfelelőségei és az alkalmazott szabályzatok, jogszabályok helyességei. Kialakításra és a tagoknak megküldésre került egy iratminta-tár, mely a legújabb Etikai Eljárási szabályzat alapján indult ügyekben alkalmazható.

A 2018. márciusi küldöttgyűlésünk elfogadta az Alapszabály és az Etikai Eljárási Szabályzat módosítását. Az Alapszabály módosítással lehetővé vált, hogy - a már létező Fegyelmi Tanácsstagok listájához hasonlóan- létrehozzuk az etikai tanácsstagok listáját. Az etikai eljárások megkönnyítése érdekében lehetővé vált az etikai tanácsstagok listájáról az Etikai Tanácsba két főt kijelölni, és az Etikai Bizottság tagjai közül a korábbi három fő helyett csak egyet. Ez csökkent a már jelentősen leterhelt Etikai Bizottsági tagok igénybevételét. Az 1-es (tűzvédelmi, valamint személy- és vagyónvédelmi terület), az 5-ös (közlekedési és az ipari terület), a 8-as (kulturális terület) nem tett eleget Főtitkár úr kérésének, illetve a későbbiekben az Etikai Bizottság elnökének megküldött, megismételt kérésnek, hogy delegáljanak öt főt erre a listára.

2018-ban három tag köszönt el a bizottságtól és két új tag érkezett.

Néhány példa az etikai felelősséget megállapító ügyekből:

Szakértő kollégánk elkészítette szakvéleményét egy bejárati ajtó beépítésével kapcsolatban (az épületben kár keletkezett az ajtó beépítése után). Néhány idézet a szakvéleményéből:

- „Az itt felmerülő problémákról a kivitelező mélyen hallgat.... A kolléga ismereteinek bővítésére néhány könyvet javasolnék, melyekben...”
- „A minősített beépítő kollégának illene tudni, hogy...”
- „Még szép, hogy nem verték szét a házat! Ezért ugyan nem várnak dicséretet, hiszen ezt vállalták.”
- „a szakemberek gondosságára nem hivatkoznék, mert az valótlan”
- „Amennyiben a hozzáértő kolléga nyilatkozott volna...”

Az ügyet tárgyaló az elsőfokú bíróság ítéletében szerepel:

„A bíróság kizárta a bizonyítékok sorából ..... , felperes édesapjának magánszakértői véleményét a Pp. 178. § (1) bekezdése alapján tekintettel arra, hogy egyrészt felperes édesapja, így ebből kifolyólag tőle objektív szakvélemény nem várható el, másrészt teljes mértékig személyeskedő, megjegyzésekkel teli, tehát sűt a szakvéleményből, hogy maga a szakértő elfogult alperessel szemben. Továbbá felperesi beadványokból (lásd. 24., 40.,58. sz.) szintén XY-nak a „megszokott stílusa” köszön vissza, és a szakvéleményében jogkérdésben is állást foglalt.”

Az Etikai Kódex a következőket tartalmazza:

A szakértő köteles magát a tevékenysége során a tevékenységével érintett felek érzelmnyilvánításaitól elhatárolni, az udvariasság szabályait megtartva az érzelmnyilvánításoktól szóban és írásban egyaránt tartózkodni.

A szakértő az eljárásban hivatalból résztvevőkkel köteles olyan kapcsolatot kialakítani, amely a kölcsönös megbecsülésen alapul, és az együttműködés eredményességét szolgálja.

Az Etikai Tanács figyelmeztetésben részesítette a szakértőt.

Egy másik ügyben a Panaszos előadta, hogy a szomszédja a trombitavirágok telkére történő átnyúlása miatt, pert kezdeményezett ellene a Hódmezővásárhelyi Járási Bíróságon, amely ügyben QZ igazságügyi szakértőt rendelték ki.

A szakértő a helyszíni szemle után készült szakértői véleményében nem a bíróság kérdéseire, válaszolt, és a szakértői vélemény elkészítésekor a megszabott határidőt is túllépte. Egyéb, máshonnan megszerzett anyagokból a szakértő azt kívánta igazolni, hogy a trombitafolyondár egy „életellenes növény, amelyet tűzzel-vassal, vagy foggal-körömmel irtani kell”. (szakértői véleményből idézve)

Panaszos kérte a szakértőt, hogy róla és a családjáról fényképeket ne készítsen, ennek ellenére több olyan kép is készült, amelyen nem a vita tárgyát képező virágok, hanem a családtagok és a panaszos szerepel. Ezen felül a szakértői véleményben a becsatolt képek alá, minden szakmaiságot nélkülöző megjegyzéseket írt. Pl: „nocsak-nocsak, most jönnek át a folyondárok”, megjegyzés található az egyik a panaszos családját ábrázoló kép alatt.

A per tárgya a trombitavirág volt és a panaszos nem járult hozzá, sőt kifejezetten megtiltotta a róla készült fényképek készítését. A panaszos véleménye szerint a szakértő a felperesnek (a panaszos szomszédja) tetsző megjegyzéseket tett mind a szakvéleményben, mind a Bírósági meghallgatáson. A bíróság a szakértői véleményt nem fogadta el.

Az Etikai Tanács írásbeli megrovás büntetésben részesítette a szakértőt.

Egy harmadik ügyben:

Az etikai eljárást kezdeményező igazságügyi szakértő kollégánk kifogásolta, hogy egy másik igazságügyi szakértő kollégánk az ő szakértői véleményével kapcsolatban készített magánfelkérésre előterjesztett szakértői véleményében a személyére vonatkozó negatív minősítő jellegű megállapításokat tett.

Az Etikai Tanács megállapította, hogy a panasz valós a leírt kijelentések ellentétesek az Etikai Kódex előírásaival. „A szakértő köteles tartózkodni szakvéleményében és az eljárással kapcsolatos hivatalos megnyilatkozásaiban a másik szakértőre vonatkozó minősítő megjegyzésektől.”

Az Etikai Tanács figyelmeztetésben részesítette a szakértőt.

Célok 2019-re

A 2019-es évre (a 2018 decemberében megtartott EB ülésen) egy kiemelt célt lett kitűzve az EB tagjai elé. Ez a határidők betartása. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy indokolatlanul késleltessük az eljárások befejezését.

Egy másik fontos célként lett megjelölve a határozatok részletes indoklásának javulása. Fontos, hogy az indoklás úgy jelenjen meg, hogy abból megismerhető legyen az ügy előzménye, egyértelmű legyen, hogy mi volt a panaszolt cselekmény, és az is egyértelmű legyen, hogy az adott panaszolt cselekménnyel kapcsolatban mi az etikai tanács véleménye, vele kapcsolatban milyen döntésre jutott, és mi indokolja az adott döntést.

Tájékoztató a Számvizsgáló Bizottság tevékenységéről

A háromtagú Számvizsgáló Bizottság (továbbiakban SZB) munkaterv alapján kötelezettségeinek eleget téve a szakértői törvény, valamint a kamarai szabályzatok rendelkezéseit betartva a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara gazdasági és pénzügyi működését ellenőrzi. A bizottság a kamara költségvetése végrehajtásáról, a kamara eszközei felhasználásának szabályszerűségéről és célszerűségéről szóló beszámolóját, a költségvetés

végrehajtásáról szóló beszámolót, valamint a következő évi költségvetés tervezetéről szóló véleményét a küldöttgyűlésnek terjeszti elő.

Az SZB ellenőrzései a 2018. évben

A kamara tárgyévi 1-6. hónapjának évközi ellenőrzése a gazdasági és pénzügyi működésére vonatkozóan

Az ellenőrzés a bizottság éves munkatervében szerepelt. Az évközi ellenőrzést a kamara főtitkárának, Dr. Borka Zoltán időpontra vonatkozó kezdeményezése után, a SZB 2018. szeptemberében folytatta le. Az ellenőrzés anyagainak egy részét elektronikusan bocsátotta a kamara hivatala rendelkezésre, majd ezt követően két nap helyszíni ellenőrzés keretében folytatta a bizottság a munkáját.

A SZB ellenőrzése során arra kereste a választ, hogy szabályszerű volt-e a kamara gazdálkodása és az ehhez kapcsolódó szakmai feladatok ellátása.

Főbb megállapítások, következtetések

Az éves költségvetés készítéséhez nincsenek előírt formai követelmények, azt a kamara magának készíti el. Az éves költségvetést olyan formában és részletezésben készítette el, amely elégséges, és a tagság számára is érthető információt szolgáltat a várható bevételekről és azok felhasználásáról tevékenységenként részletezve, és nemcsak üzemgazdasági (költségviselőik szerinti), hanem likviditási szempontból is.

A kamara küldöttgyűlése határozatban elfogadta a 2018. évi költségvetés bevételi oldalát és főösszegét 205 300 000 Ft-ban, valamint kiadási főösszegét 202 842 725 Ft összegben.

A Kamara 2018-es költségvetését az Elnökség a 88/2018.03.22. sz. határozatával, a küldöttgyűlés 2018. áprilisi 17. napján fogadta el és a Főtitkár azt jóváhagyta 2018. április 18-án.

A kamara a működésével kapcsolatban felmerülő kiadásokat a bevételeiből fedezi, a felelős gazdálkodás és az átláthatóság elveire figyelemmel.

A kiépített szervezeti struktúra a folyamatok átláthatóságát segíti, így a felelősségi, hatásköri feladatok tisztázottak az átlátható hatékony és gazdaságos gazdálkodási tevékenységre.

A kamara a gazdálkodási rendjét megfelelően alakította ki, a belső előírásoknak megfelelően. A főkönyvi kivonatok, a bizonylatok rendje a működés és a gazdálkodás átláthatóságát biztosította. A kamara szabályozottsága és gazdálkodása, bevételeinek és ráfordításainak elszámolása megfelel a jogszabályi előírásoknak.

Működési kockázatot a bizottság nem tárt fel.

A kamara gazdasági és pénzügyi működésének ellenőrzése a tárgyévre

- 1-12. hónap - vonatkozóan

A jogszabályi kötelezettség, valamint a bizottság munkaterve alapján az ellenőrzés, a jelentés témája a „Számvizsgáló Bizottság jelentése a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara 2018. évi költségvetése végrehajtásáról, a kamara eszközei felhasználásának a szabályszerűsége és célszerűsége tárgyában.

Részletek a jelentés megállapításaiból

A Kamara működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, a naptári év könyveinek lezárását követően, a törvényben meghatározott könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót készített, mely a kettős könyvvitel keretében, a használatában, illetve a tulajdonában lévő eszközökről és azok forrásairól, továbbá a gazdasági műveletekről könyvviteli nyilvántartást vezetett, amely az eszközökben (aktívákban) és a forrásokban (passzívákban) bekövetkezett változásokat a valóságnak megfelelően, folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően mutatja. A kamara az Sztv. előírásainak megfelelően magyar nyelven, forintban vezeti könyveit – a 2017. január 1-től alkalmazott Számviteli Politika alapján.

Analitikus nyilvántartások

- Tag- és tagdíjnyilvántartás
- Tárgyi eszközök nyilvántartása
- Immateriális javak nyilvántartása
- Vevőkkel szembeni követelések nyilvántartása
- Szállítókkal szembeni tartozások nyilvántartása
- Munkabérek és más, személyi jellegű kifizetések nyilvántartása
- Adott előlegek nyilvántartása
- Szigorú számadású nyomtatványok nyilvántartása

A könyvvezetés munkaszámokra történik, így minden esetben adott időszakra kimutatható a felhasznált költségvetési keret, ennek alapján a bizottság megállapítja, hogy a költségvetés végrehajtása a vártnál kisebb mértékű (76 %) volt, tekintettel arra, hogy a szakmai feladatok végrehajtásában elmaradás van (pl. minőségbiztosítás).

Az Etikai és Fegyelmi Bizottság munkája azonban megnövekedett a megindult eljárások alapján, erről tételes kimutatás állt a bizottság rendelkezésére.

A szakmai munka ismertetésekor figyelembe vehetők azok a munkafolyamatok, melyek a tagozatok tevékenységénél láthatók, a módszertani levelek előkészítése megtörtént - több esetben - , a szakmai tagozatok ügyrendjeinek elkészülése, elfogadása, szabályozottá tette az adott tagozatok munkáját. Meg kell említeni a 2018. évben szervezett konferenciákat, szakmai napokat, melyek jó lehetőséget biztosítottak az eszmecserére, a probléma felvetésekre. Egyes tagozatok esetében folyamatosan láthatóak azok a törekvések, melyek a szakértői utánpótlására irányulnak, a szakértő jelöltek kérdéskörében pozitív irányú elmozdulás látható, kibővült a szakértő jelöltek listája, a mentori munka elősegíti a szakértővé válás lehetőségét. Megkezdődött az IM felkérésére a 9/2006-os IM rendelet módosításának előkészítése, melynek keretében a tagozat vezetők összehangolt szakmai munkát végeztek.

„A 2018. évi egyszerűsített éves beszámolója megfelel a Korm. rendeletben előírtaknak, valós és megbízható képet nyújt a Kamara 2018. évi pénzügyi, jövedelmi és vagyoni helyzetéről. A bizottság 185 806 eFt mérlegfőösszeggel és 51 308 eFt pozitív pénzügyi eredménnyel a beszámolót a Küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolja.”

A 2019. évi költségvetési terv

A 2018. évi tervadatok alapján 59,6 MFt kiadás mellett a tényleges teljesítés 26,8 MFt (bizottságok 19,2MFt, tagozatok 7,6 MFt), a betervezett igény ezzel szemben 69,9 MFt, tehát indokolatlan lett volna a betervezett igény szerint a költségvetési főösszeget változtatni, tekintettel arra, hogy a bizottságok részére biztosított költségvetési keretösszeg 71 %-a, míg a tagozatok részére biztosított költségvetési keretösszeg 25,6 %-a került felhasználásra. Így a bizottság egyetért a tagozati igények 14 MFt korrekciójával (69,9-59,6 MFt) és összességében a kiadási főösszeg 208,9 MFt és a bevételi főösszeg 209 MFt összeg tervezésében, amely 100 eFt pénzmaradványt eredményez.

A bevételi és a kiadási tervszámok tükrözik az előző évi gazdálkodási adatokat, illetve a 2019. évben várható feladatokhoz rendelt keretszámokat.

A bizottság a 2019. évi költségvetést köztestületi jóváhagyásra javasolja.

Tájékoztató a MISZK oktatással, továbbképzéssel kapcsolatos feladatairól.

Alapismereti oktatás, valamint vizsga szervezése és lebonyolítása

A szakértők alapismereti oktatásának szervezése és lebonyolítása a MISZK 2016. december 17-én elfogadott oktatási szabályzata szerint zajlik. 2018 évben – a jelentkezésekre is figyelemmel – négy alkalommal szerveztük meg az alapismereti oktatást. (2018 március, június, szeptember, november). Az oktatásból a kamarának 7 millió Ft bevétele származott. Valamennyi oktatás végén hallgatói (részvevői) elégedettség mérést végeztünk, ezeket elemeztük, az eredményeket felhasználtuk a soron következő oktatás tematikájának összeállításakor.

Oktatási Bizottság

A MISZK Oktatási Bizottsága az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvényben külön nem nevesített bizottság. A bizottságról a MISZK Alapszabály 8.§ (1) bekezdés m.) pontja és a 25.§ rendelkezik. A MISZK Oktatási Bizottság a Kamarának az igazságügyi szakértők kötelező szakmai továbbképzésének koordinálásáért felelős szerve. Az oktatási bizottság elnöke az igazságügyi szakértői tevékenység tudományos művelésének támogatásáért, módszertani levelekért és szakmai iránymutatásokért felelős elnökhelyettes, két tagját a küldöttgyűlés választja meg.

Az Oktatási Bizottság tagjai:

Dr. Kovács Gábor a bizottság elnöke

Dr. Hajdú Mihály a bizottság tagja

Décsy Gabriella (tagságáról 2018 júniusban lemondott)

A Szaktv. 139.§ (2) bek. g) pontjában rögzítettek alapján az igazságügyi szakértő részére kötelező továbbképzés rendszerére, a továbbképzés teljesítésének mérési rendszerére és igazolására, a továbbképzés formáira, lebonyolításának módjára, a továbbképzési kötelezettség alóli mentesség eseteire és igazolásának szabályaira, valamint a továbbképzési program tartalma kialakításának módjára vonatkozó részletes szabályokat miniszteri rendelet szabályozza. Az Alapszabály szerint az oktatási bizottság a miniszteri rendelet figyelembe vételével előkészíti a Kamara által szervezett kötelező szakmai továbbképzések szabályozását, nyilvántartást vezet a Kamara által szervezett kötelező szakmai továbbképzésekről, azok kreditpont értékéről, gondoskodik kötelező szakmai továbbképzések Kamara honlapján való közzétételéről. A miniszteri rendelet még nem született meg, ezért úgy láttuk, előnyös lenne, ha a Kamara ebben kezdeményező szerepet vállalna. Ezért a Bizottság elnöke a MISZK elnöksége számára 36 pontból álló javaslatot terjesztett elő, amely elősegítheti az igazságügyi szakértők szakmai továbbképzésének normatív szabályozását. A MISZK elnöksége elfogadta a koncepciót, annak további tagozati egyeztetését javasolva. A továbbképzési koncepciót a tagozatok részére 2018 március hónapban megküldtük. A javaslat lényege, hogy több szakterületen (orvosok, gyógyszerészek, pszichológusok, mérnökök, könyvvizsgálók stb.) már régóta működő továbbképzési rendszer elemeinek megfelelő ötvözésével egy lehetséges megoldási javaslatot tárjon a jogalkotó elé, amely alkalmas arra, hogy a szakértő szakképzettsége szerinti szakmai továbbképzések figyelembevételével (azok beszámításával) a felesleges többlet terhek elkerülésével biztosítsa a Szaktv. 16.§ (1) bek. valamint a Szaktv. 62.§ (1) bek. alapján szükséges továbbképzések megszervezését, nyilvántartását.

Tájékoztatás a minőségbiztosítást érintő ügyekről

A MISZK Minőségbiztosítási Bizottsága az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 82.§-ban szabályozott összetételű bizottság. A MISZK Alapszabály 21.§ alapján a minőségbiztosítási bizottság az igazságügyi szakértők szakmai értékelésének lefolytatásáért felelős. Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 17.-22.§-ban szabályozott szakmai értékelés részletszabályairól szóló rendelet még nem született meg.

Az Igazságügyi Minisztérium megkereste a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarát, hogy az igazságügyi szakértők Szaktv. 17.§-21.§-ban rögzített értékelés részletszabályainak kimunkálásában aktív szerepet vállalva működjön közre. A MISZK elnöke a tudományos elnökhelyettest, mint a bizottság elnökét bízta meg a tárgykörre vonatkozó javaslat kidolgozásával. A szakértők értékelésének jogszabályi hátterére vonatkozó anyagot a bizottság elnöke kidolgozta. Az anyagot a Minőségbiztosítási Bizottság több alkalommal is tárgyalta. A MISZK elnöksége egyhangúan elfogadta az írásbeli javaslatot, melyet az elmúlt évben hivatali úton továbbítottunk az IM felé.

Módszertani levelek kiadásának részletes szabályai (Szaktv. 76.§ (1) g.) pontja)

A módszertani levelek kiadásának részletes szabályairól szóló dokumentum tervezetét a MISZK tudományos elnökhelyettese elkészítette, azt 2017 évben négy alkalommal tárgyalta az elnökség, végső formában 2018. januárban fogadta el. A Szaktv. 76. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szabályzatot: *„Az elnökség előkészíti és elfogadja (...) a módszertani levél kiadásának részletes szabályairól szóló szabályzatot.”*

A Szaktv. idézett szakaszával együttesen értelmezve, tehát olyan útmutató elkészítése volt a cél, amely a módszertani levelek elfogadásának *eljárására és a módszertani levelek formai-tartalmi kritériumait rendezi*. Tekintetbe kellett venni, hogy a szakterületek különbözősége miatt a módszertani levelek formai előírásait és elvárt tartalmi elemeit olyan általánosságban kellett megfogalmazni, hogy valamennyi szakterületen alkalmazható legyen. Figyelembe kellett venni azt is, hogy egy módszertani levél egyidejűleg akár több szakterületet is érinthet. A módszertani levelek kidolgozásának feladata nem formális előírás. Egyes szakterületeken léteznek külföldi szakmai protokollok, ám nem felejtendő el, hogy a Szaktv. nem menti fel az Elnökséget módszertani levél kiadása alól olyan területeken sem, ahol pl. létezik nemzetközi ajánlás vagy „good practice kézikönyv”.

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara előtt álló feladatok

A MISZK jövőben követni javasolt stratégiájában továbbra is a már elkezdett tevékenységek folytatása, valamint az aktuálisan felmerülő kihívásokra történő reagálás szerepel.

A számos teendő közül kiemelt súlyt szeretnénk helyezni az alábbiakra:

Befejezni a tagozatok felállításának a folyamatát, minden tagozat rendelkezzen munkatervvel, ügyrenddel.

Meghatározni kompetenciarendelet alapkoncepcióját, folytatni a meglévő rendelet korrekcióját.

Továbbfejleszteni a kamarai képzések rendjét.

A már megindult módszertani levelek megalkotását kibővíteni a még szükséges, új módszertani levelek elindításával.

Beindítani a minőségbiztosítás folyamatát.

Szervezetépítés és fejlesztés körében elősegíteni a tagság fiatalítását, és ezzel egy időben a nagy tapasztalatú, már sok munkát végzett szakértők megbecsülését.

Továbbjavítani a küldöttgyűlések hatékonyságát, elsősorban az inaktív küldöttek aktiválásával, kiváltásával.

A MISZK Elnöksége kiemelt fontosságúnak tartja a szakértői óradíj, és más díjtételek rendezését, ezért folytatjuk a szakértői díjak anomáliáinak a korrekciójára irányuló küzdelmet. Ez évben is ismételten megkeressük a kamara felügyeletét ellátó igazságügyi minisztert a szakértői vizsgálatok elvégzéséért felszámítható díjról szóló rendelet módosításával kapcsolatos kamarai véleményünkkel.

Tisztelt Küldöttgyűlés!

Tisztelt Küldöttek!

Kérjük, hogy az Elnökség beszámolóját elfogadni szíveskedjenek.

Budapest, 2019. április 09.

Dr. Agárdi Tamás
MISZK elnök

